

Εξωτερικό του Σελιμιγιέ

Το τζαμί έχει τέσσερις μιναρέδες, ο καθένας με 3 μπαλκόνια. Ένα ενδιαφέρον και ιδιοφυές χαρακτηριστικό των μιναρέδων είναι ότι οι βορειοανατολικοί και βορειοδυτικοί μιναρέδες, έχουν τρεις ξεχωριστές σκάλες που οδηγούν σε ξεχωριστά μπαλκόνια και είναι συνφασμένα στον ίδιο πύργο. Αυτοί οι μιναρέδες είναι ψηλοί και λεπτοί πύργοι επάνω στους οποίους εκφωνείται το κάλεσμα για την προσευχή. Αρχικά 12 άτομα εκτελούσαν ταυτόχρονα το «αδάν» δηλαδή το κάλεσμα της προσευχής προς διαφορετικές κατευθύνσεις από τους μιναρέδες.

Σήμερα, με τη χρήση της υψιστάμενης τεχνολογίας, ένα άτομο στέκεται στο βάθος του μιναρέ και εκφωνεί την ίδια ανακοίνωση η οποία είχε γίνει για πρώτη φορά αιώνες πριν. Ο «μουεζίν» δίνει έμφαση στην Ενότητα του Θεού πέντε φορές την ημέρα και καλεί τους ανθρώπους σε λατρεία του Ενόσ Μοναδικού Θεού, τον Αλλάχ με μια όμορφη, μελωδική φωνή. Η ανακοίνωση γίνεται πάντα στα Αραβικά και μεταφράζεται περίπου ως εξής :

- Ο Αλλάχ είναι ο Πανμέγιστος (επαν. 4 φορές)
- Στέκομαι μάρτυρας ότι δεν υπάρχει άλλος Θεός εκτός από τον Αλλάχ. (επαν. 2 φορές)
- Στέκομαι μάρτυρας ότι ο Μωάμεθ είναι ο απεσταλμένος του Αλλάχ. (επαν. 2 φορές)
- Ελάτε σε προσευχή (επαν. 2 φορές)
- Ελάτε στη λείτρωση (επαν. 2 φορές)
- Ο Αλλάχ είναι Πανμέγιστος (επαν. 2 φορές)
- Δεν υπάρχει άλλος Θεός εκτός από τον Αλλάχ.

* Το πρωινό [πριν της αυγής] κάλεσμα της προσευχής έχει μια επιπρόσθετη πρόταση που σημαίνει «Η λατρεία είναι καλύτερη από τον ύπνο». Αυτή είναι μια ενθαρρυντική υπενθύμιση που υποστηρίζει ότι το να ξυπνάς νωρίς το πρωί για να προσκυνήσεις το Θεό είναι πιο ωφέλιμο από το να κοιμάσαι.

Το κάλεσμα της προσευχής σηματοδοτεί την έναρξη της χρονικής περιόδου της προσευχής. Για παράδειγμα από την απογευματινή ώρα μέχρι το απογευματινό κάλεσμα της προσευχής, υπάρχουν 2-3 ή 4 ώρες αναλόγως με την εποχή.

Εγκαταστάσεις Πλυσίματος

Οι Μουσουλμάνοι θα πρέπει να είναι φυσικά αγνοί και καθαροί σε όλες τις ώρες αλλά ειδικότερα πριν την λατρεία. Συνεπώς πλένουν τα πιο χρησιμοποιημένα μέρη του σώματος περιλαμβανομένων των χεριών, των μπράτσων μέχρι τους αγκώνες, και των ποδιών. Τα μαλλιά απλά τρίβονται με βρεγμένο χέρι. Αυτό επίσης αποτρέπει τη βρωμιά από το να μεταφερθεί στο κύριο χώρο της προσευχής και να μεταφέρει την δυσωδία από τα πόδια. Οι εγκαταστάσεις πλυσίματος για τις μουσουλμάνες γυναίκες είναι σε μια καλυμμένη περιοχή με σκοπό την επιφύλαξη των ιδιαίτερων τους δικαιωμάτων.

Η Κύρια Είσοδος Του Τζαμιού

Η κύρια είσοδος καλωσορίζει τους επισκέπτες του τζαμιού με μεγαλεία. Στη θύρα υπάρχουν δύο Αραβικές επιγραφές που δρουν ως επισημάνσεις στους επισκέπτες που πλησιάζουν.

Οι Αραβικές επιγραφές στην κύρια είσοδο συνοψίζουν την πρωτεύουσα και κυριότερη αρχή πίστης του Ισλάμ η οποία είναι η Ενάδα και Ενότητα του Θεού, και η μεστέα του Μωάμεθ.

«Δεν υπάρχει κανείς άλλος που να αξίζει λατρεία εκτός από τον Παντοδύναμο Αλλάχ, τον μόνο σωστό βασιλιά. Ο Μωάμεθ είναι ο Απεσταλμένος του Αλλάχ και είναι αυτός που εκπληρώνει τις υποσχέσεις Του και είναι αξιόπιστος.»

Ισλάμ: Τι είναι

Το «Ισλάμ», είναι μια Αραβική λέξη που σημαίνει ειρηνική, και εθελούσια υποταγή στο θέλημα και στον τρόπο του μοναδικού Θεού [Αλλάχ]. Συνεπώς το Ισλάμ είναι ένας ολοκληρωμένος τρόπος ζωής βασισμένος σε μια ιδιόβουλη σχέση μεταξύ ενός ατόμου και του Δημιουργού του. Είναι ο τρόπος ζωής που προστάχθηκε από τον μοναδικό Θεό [Αλλάχ] και έχει διδοχθεί από όλους τους προφήτες και απεσταλμένους Του όπως τον Νόα, τον Αβραάμ, τον Μωυσή, τον Ιησού και τέλος τον Μωάμεθ. Το Ισλάμ δίνει έμφαση στην αποκλειστική σχέση του ανθρώπου με τον Έναν και Μοναδικό Θεό [Αλλάχ] ο οποίος δημιούργησε όλο το σύμπαν και που σε Αυτόν οφείλεται όλη η δημιουργία και συνεπώς σε Αυτόν πάλι θα επιστρέψει. Αρνείται και επικρίνει οποιαδήποτε μορφή συν-εταίρου, συν-κυριαρχίας ή συν-δημιουργίας που επιτρέπει στην μία και Απαραίτητη Θεϊκή Ύπαρξη [του Αλλάχ] η οποία και είναι η μόνη Αξιολάτρευτη. Το Ισλάμ ως θρησκεία καλύπτει δύο περιοχές ευθύνης: την σχέση μεταξύ της δημιουργίας και του Δημιουργού (προσκύνημα ή υπηρετήση), και την σχέση μεταξύ του ατόμου και της υπόλοιπης δημιουργίας (έργα και πράξεις).

Ειδικές ώρες τζαμιού

Τα τζαμιά χρησιμοποιούνται τακτικά για 5 καθημερινές προσευχές κατά την διάρκεια της μέρας. Το Ισλάμ είναι μια πολύ κοινωνική θρησκεία και οι Μουσουλμάνοι ενθαρρύνονται να προσεύχονται μαζί για να διατηρούν επαφή με την κοινότητα. Αυτοί που δεν μπορούν να έρθουν στο τζαμί λόγω οικογενειακών και εργασιακών υποχρεώσεων, μπορούν επίσης να προσευχηθούν στην εργασία τους, στο σπίτι ή οποιοδήποτε καθαρό μέρος.

Τα τζαμιά είναι ακόμα πιο δραστήρια κάθε Παρασκευή που οι Μουσουλμάνοι (άνδρες) έχουν υποχρέωση να πάρουν μέρος και να εκπληρώσουν μια μαζική προσευχή [σαλάχ ή και ναμάζ] σε μεσημεριανές ώρες. Μετά την προσευχή, η εργασιακή ζωή ξαναρχίζει οπότε δεν συνιστά απαραίτητα διακοπή. Άλλες σημαντικές στιγμές αποτελούν τις μέρες του φεστιβάλ στο τέλος του της γιορτής του Ραμαντάν «Ραμαζάν Μπαϊράμ» και στις μέρες προσκυνήματος «Κουρμπάν Μπαϊράμ». Σε αυτές τις περιπτώσεις οι μουσουλμάνοι έρχονται στα τζαμιά για ειδικές γιορτινές μαζικές προσευχές καθώς και για να δοξάσουν και να προσκυνήσουν τον Αλλάχ.

Το Ραμαντάν είναι το όνομα ενός μήνα από το σεληνιακό ημερολόγιο που κρατά 29-30 μέρες και κατά τη διάρκεια αυτού οι μουσουλμάνοι πιστοί ακολουθούν νηστεία καθόλου τη διάρκεια της μέρας και τελούν ολονύχτιες προσευχές. Οι γυναίκες, οι άνδρες και τα παιδιά μικρά και μεγαλύτερα, σιναντιούνται και μαζεύονται στα τζαμιά έτσι ώστε ο μήνας αυτός αναδεικνύεται ως μια κοινωνικά και πνευματικά πολύ ενεργή περίοδος για όλους τους Μουσουλμάνους ανά τον κόσμο.

Ενώ το «Κουρμπάν Μπαϊράμ» γιορτάζεται στο τέλος του σεληνιακού μήνα «Ζιλχίτζά» όπου πραγματοποιείται και το προσκύνημα στην Μπέκκα (το αρχικό όνομα της Μέκκα ήταν Μπέκκα όπως έχει αναφερθεί και στο Κοράνι) και οι θυσίες που ήταν παραδόσεις του προφήτη Ιμπραήμ [Αβραάμ] και διατηρούνται ακόμα και εκτελούνται από τους μουσουλμάνους παγκοσμίως. Το κρέας από τα θυσιασμένα [στο όνομα του Ενόσ μόνο Θεού, Αλλάχ] ζώα μοιράζεται με τους φτωχούς μέσα στην κοινότητα, ακόμα και παγκόσμια.

Τα Υλικά

Υπάρχουν μερικά κυβερνητικά αρχεία όπου φαίνεται ότι ζητήθηκαν ξύλινα κούτσουρα από την Ενέζ, χρωματιστές πέτρες από την Φερέ, μάρμαρα από την περιοχή του Μαρμαρά και της Καβάλας. Υπήρχαν επίσης μερικές μαρμαρίνες κολώνες που ήρθαν από το Καραπιδάκι της Αθήνας, την Συρία και την Κύπρο για χρήση στην κατασκευή του τζαμιού. Η πέτρα «κουφάκι» που χρησιμοποιούνταν στους τοίχους προέρχονταν από την περιοχή της Κωνσταντινούπολης.

Μερικά Στοιχεία Σχετικά με το Τέμενος

- Κάθε μιναρέ είναι 85 μέτρα ψηλός συμπεριλαμβανομένου και του κύνου.
- Η συνολική περιοχή του συγκροτήματος «κιουλιγιέ» είναι περισσότερο από 22.000 τετραγωνικά μέτρα.
- Ο θόλος ζυγίζει περίπου 20 τόνους και η πέτρα κλειδώματος περίπου 5 τόνους.
- Ο θόλος έχει 8 κολώνες και 40 παράθυρα.
- Ο μόλυβδος που χρησιμοποιείται για να καλύψει το εξωτερικό του θόλου είναι περίπου 18 τόνου.
- Υπάρχουν 25 βήματα στο μινιπέρ που το καθιστούν μια πολύ ψηλή έδρα.

ΤΟ ΤΕΜΕΝΟΣ ΣΕΛΙΜΙΓΙΕ

ΔΩΡΕΑΝ ΕΙΣΟΔΟΣ

ΑΝΟΙΚΤΗ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ.
ΠΡΟΣΟΧΗ! ΣΕΒΑΣΤΕΙΤΕ ΤΟΝ ΧΩΡΟ!
ΤΗΡΗΣΤΕ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΞΤΕ ΤΙΣ ΩΡΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ

Συγγραφέας: Οσμάν Γιαπάρ
Φωτογραφίες: Κιουλτιουρλεραράσι Ιλιτεσίμ Μερκέζι
Εγκεκριμένο από το τμήμα Θρησκευτικών Γεγονότων της Εδιρνέ.
© www.turing.org.tr

Η Ιστορία του Τζαμιού

Το όνομα της πόλης «Ανδριανούπολη» οφείλεται στον Ανδριανό κατά το 175 μ.χ. Τα ονόματα Ανδριανάπολη, Ανδριανάπολη και Εδιρνέ χρησιμοποιούνταν για να αναφερθούν σε αυτή την όμορφη πόλη. Υπάρχουν πολλές διαφορετικές απόψεις σχετικά με τον λόγο που το τέμενος χτίστηκε στην Εδιρνέ αντί στην Κωνσταντινούπολη. Μερικοί υποστηρίζουν ότι έγινε λόγω της βαθιάς αγάπης του Σουλτάνου Σελίμ ΙΙ που είχε για αυτή την συγκεκριμένη πόλη. Άλλοι το καταλογίζουν σε ένα όραμα όπου του είχαν δοθεί οδηγίες να χτιστεί ένα τέμενος εδώ από τον ίδιο προφήτη Μωάμεθ. Ενώ άλλοι, λένε ότι όλοι οι 7 λόφοι της πόλης της Κωνσταντινούπολης είχαν καταληφθεί από άλλα βασιλικά τεμένη και αυτό έκανε την Ανδριανούπολη, την πρώην πρωτεύουσα της οθωμανικής αυτοκρατορίας, μια προτιμώμενη επιλογή λόγω της διαθέσιμης τοπογραφίας. Διαφορετικές πηγές δείχνουν διαφορετικές ημερομηνίες σχετικά με την αρχή και την ολοκλήρωση του συγκροτήματος του τεμένου. Ωστόσο, επίσημα κείμενα δείχνουν ότι έχει αρχίσει κοντά στον Ιούνιο του 1568 και είχε ζητηθεί από το «Ντιβάν» (το γραφείο του βασιλιά) να ολοκληρωθεί τον Δεκέμβρη του 1574. Λόγω της κακής του υγείας, ο Σουλτάνος ήθελε το έργο να ολοκληρωθεί σύντομα. Ωστόσο, ο θάνατος του στις αρχές Δεκεμβρίου σήμαινε ότι ο Σουλτάνος δεν είχε ποτέ προσευχηθεί σε αυτό το όμορφο τέμενος. Το κτίσιμο ολοκληρώθηκε με κάποια καθυστέρηση περίπου τον Μάρτη του 1575.

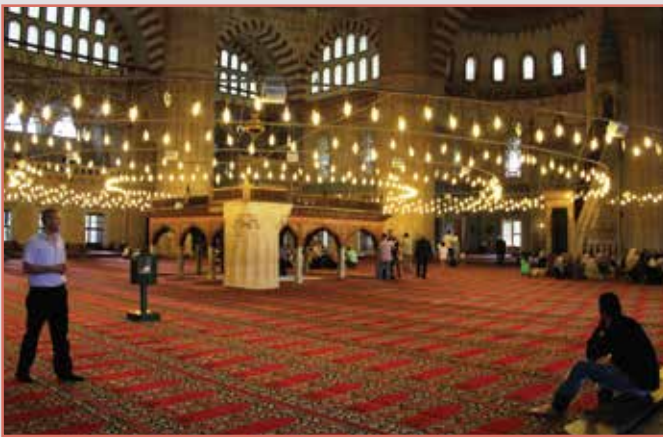

Το συγκρότημα του τεμένου (τζαμί)

Το τέμενος/τζαμί στην Οθωμανική αντίληψη δεν ήταν μόνο απλά για λατρεία αλλά προσέφερε και κοινωνικές υπηρεσίες στην κοινότητα. Συνεπώς, κάθε μέρος λατρείας θα περιβαλλόταν από μερικές υπηρεσίες όπως μια «αράστα» (εμπορικό κέντρο), το «ιμαρέτ» (κουζίνα για τους εργαζομένους και τους φτωχούς), «σφαχάνε» (ένα μικρό νοσοκομείο), εκπαιδευτικά ιδρύματα «μαδράσας», ένα δημοτικό σχολείο για παιδιά και ένα «χαμιάμ» (δημόσιο λουτρό). Αυτό θα το καθιστούσε ένα συγκρότημα που ονομάζεται «κιουλλιγιέ» ή τζαμί.

Στο συγκρότημα Selimiye υπάρχουν μια αράστα που ονομάζεται «Kavaflar Arasta», ένα δημοτικό σχολείο, δύο madrassahs (για προχωρημένους μελετητές κορανιού και χαντίθ), ένα minakkithane (οικόσ για τον υπολογισμό των χρόνων προσευχής) και το κεντρικό σημείο λατρείας. Πριν από την κατασκευή υπήρχε ένα δημόσιο λουτρό το οποίο χρησιμοποιήθηκε και μετά την κατασκευή. Οι madrassahs του τζαμιού σήμερα αποτελούν το Μουσείο Τουρκικής και Ισλαμικής Τέχνης και Μουσείο των Waqf (Φιλανθρωπικών Σωματείων).

Σύμφωνα με κάποιους ειδικούς, ο σχεδιασμός του συγκροτήματος με το σημείο λατρείας στο κέντρο συμβολίζει επίσης τη ζωή. Οι κοσμικές δραστηριότητες περιστρέφονται γύρω από τη θρησκεία και την πνευματικότητα. Οι άνθρωποι διασκορπίζονταν για να ικανοποιήσουν ορισμένες ανάγκες της καθημερινότητας και σε συγκεκριμένες στιγμές συνωστίζονταν για τη μνήμη και τη λατρεία του Δημιουργού. Μπορεί επίσης να υποδηλώνει και την Μέρα Της Κρίσης κατά την διάρκεια της οποίας, οι άνθρωποι θα αναστηθούν, θα μαζευτούν και θα σταθούν μπροστά από την παρουσία του Θεού για να δώσουν λόγο για τις πράξεις τους στη Γη.

Εσωτερικό του τζαμιού Σελιμιγιέ

Μέσα στο τέμενος υπάρχουν πολλά κοινά χαρακτηριστικά. Αυτά είναι:

Καλλιγραφία

Καλλιγραφία: Η αυθεντική καλλιγραφία του τεμένου ήταν φτιαγμένη από τον Μολλά Χασάν Χαλάμπι ο οποίος ήταν πετυχημένος ακόλουθος του θρυλικού καλλιγράφου Αχμέντ Καραχισάρι.

Πλακάκια: Ακολουθώντας τον κανόνα της σεμνότητας στα τζαμιά κατά την διάρκεια της κλασικής περιόδου, ήταν περιορισμένη η χρήση πλακακιών και πολύχρωμης διακόσμησης. Αυτό σήμαινε λιγότερο περιεπασμό από το σχεδιασμό και τη μηχανική της δομής, καθώς επίσης και περισσότερη εστίαση στην πνευματική ολοκλήρωση. Ωστόσο τα κομψά πλακάκια χρησιμοποιούνταν για κάποια μέρη του τζαμιού τα οποία είναι ίσως τα καλύτερα παραδείγματα από τον 16ο αιώνα. Μερικά από αυτά περιέχουν χωρία από το Κοράνι για να τα διαβάσουν και να τα εξετάσουν.

Πλακάκια

Ξύλινες ζωγραφιές

Μίχραμπ (Κόγχη):

Μίμπερ

Ξύλινες ζωγραφιές: Σε μέρη του τζαμιού και ειδικότερα στον οίκο του μουεζίν, μπορεί να δει κανείς ξύλινες ζωγραφιές ζωγραφισμένες στο χέρι. Είναι ενδιαφέρον το ότι αυτά ήταν καλυμμένα από μια γκρίζα βαφή μέχρι το 1982, όπου η βαφή είχε αφαιρεθεί και οι αυθεντικές ζωγραφιές ήρθαν ξανά στο φως.

Μίχραμπ (Κόγχη): Μοιάζει απλά με μια κομψή κολύμπια στον τοίχο με τα μάρμαρα και η δομή αντανάκλα την φωνή του Ιμάμ (του υπεύθυνου της προσευχής) στα άτομα που προσεύχονται από πίσω. Η κατεύθυνση του «Μιχράμπ» είναι η «Κάαμπα» της Μέκκας που ορίζει το σημείο αναφοράς για όλους τους Μουσουλμάνους ανά τον κόσμο κατά την διάρκεια τελετουργικών προσευχών.

Στην κορυφή του Μιχράμπ υπάρχει μια πρόταση δήλωσης πίστης η οποία αποτελεί και τη θεμελιώδη αρχή πίστης του Ισλάμ. Βασικά λέει **«Δεν υπάρχει Θεός εκτός από τον Αλλάχ και ο Μωάμεθ είναι ο Απόστολός Του»**.

Μίμπερ: Το «μυμπέρ» (έδρα) του Σελιμιγιέ είναι μια μονοκόμμη δομή μαρμάρου η οποία διαθέτει ένα όμορφο δάπεδο με πλακάκια και είναι γνωστό ως το καλύτερο της Τουρκίας με εξαιρετικά πλευρικά πινάκια.

Το Μυμπέρ μοιάζει με μια ψηλή σκάλα, ωστόσο χρησιμοποιείται ως ανεβασμένη έδρα για παράδοση του κυρήγματος σε μαζικές μέρες προσευχής. Αυτές είναι κάθε Παρασκευή ώρα απογεύματος, στην Γιορτή του Ραμαντάν και την Γιορτή της Θυσίας. Σε αυτά τα τρία κύρια προσκνήματα που εκτελούνται μαζικά, όλοι οι υγιείς μουσουλμάνοι ενθαρρύνονται να πάρουν μέρος στη σύναξη και οι αριθμοί αγγγίζουν περίπου τις 6 χιλιάδες μέσα στο κύριο χώρο. Από αυτή την ψηλή τοποθεσία του μυμπέρ φαίνεται και ακούγεται εύκολα ο «Ιμάμ» από τους προσκνητές που βρίσκονται στο εσωτερικό του τεμένου.

Μουεζίν Μαχφίλι (Η Στοά του Μουεζίν)

Συντριβάνια

Κουρσί (Ο Θρόνος): Χρησιμοποιείται για να δώσει μια ομιλία/διάλεξη από ακαδημαϊκούς της θρησκείας και συνήθως χρησιμοποιείται όταν υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός ατόμων που συναθροίζονται στο τζαμί. Για διακόσμηση, καλύπτεται με ελεφαντόδοντο. Υπάρχουν επίσης 4 μαρμάρινες καρέκλες λαξευμένες στις κολώνες που πιθανόν να χρησιμοποιούνταν για δημόσιες ομιλίες και διαλέξεις σε φοιτητές από τα μαδράσαχ.

Μουεζίν Μαχφίλι (Η Στοά του Μουεζίν): Μετά το κάλεσμά της προσευχής από τα τελειώματα του μιναρέ εξωτερικά, ο μουεζίν έρχεται στο κάλεσμά σε προσευχή πιο σύντομα. Ακούγοντας αυτό το κάλεσμά, οι προσκνητές σχηματίζουν ίσιες ουρές για να προσευχηθούν μαζί. Αυτή η ανερχόμενη έδρα αφήνει τον μουεζίν να δει τον μιάμ και να βοηθήσει τη φωνή του να ακουστεί πιο εύκολα. Μετά το τέλος της τελετουργικής προσευχής (ναμαζ ή σαλάχ), ο μουεζίν εκφωνεί συγκεκριμένους ύμνους λατρείας και δόξας οι οποίες επαναλαμβάνονται 33 φορές από τους εκπληρώσαντες την προσευχή (αυτή η διαδικασία ονομάζεται Ταομπτήχ, και στην τουρκική κουλτούρα ένα κομποσχοίνι χρησιμοποιείται συνήθως για μέτρηση). Κάτω από την στοά του Σελιμιγιέ υπάρχει ένα μικρό συντριβάνι το οποίο χρησιμοποιούνταν για πόση νερού και για τέλεση των καθιερωμένων πλύσεων προ της προσευχής. Η ανάποδη τουλίπα που βρίσκεται σε μια από τις μαρμάρινες κολώνες κάτω από την πλατφόρμα, είναι κάτι που πρέπει να δειτε.

Οι κολώνες: Υπάρχουν 4 κολώνες που φέρουν το βάρος του θόλου και της όλης στέλεχωσης. Στα Τούρκικα αυτές ονομάζονται «φιλιπαγιέ» που στην ουσία σημαίνει «πόδια ελέφαντα» λόγω της ομοιότητας τους με τα τέσσερα σταθερά πόδια και έναν ελέφαντα να μεταφέρει τον θόλο.

Οι κολώνες

Χουνκάρ Μαχφίλι (Η βασιλική στοά): Μερικοί μουσουλμάνοι ηγέτες στο παρελθόν είχαν δολοφονηθεί κατά την διάρκεια των προσευχών και συνεπώς, ως μέτρα ασφαλείας, οι βασιλικές στοές είχαν χτιστεί με μια ξεχωριστή είσοδο. Αυτό επέτρεπε στον Σουλτάνο και τους αρχηγούς να προσευχηθούν ταυτόχρονα με τη σύναξη χωρίς τον φόβο δυστυχήματος.

Και πάλι υπάρχει ένας κομψός σχεδιασμός και διακόσμηση σε αυτό το μέρος του τζαμιού, με πράσινες κολώνες από μάρμαρο, λεπτά πλακάκια τα περίφημα «Ιζνίκ» και ένα πέτασμα παραθύρου στο «μιχράμπ» που είναι ένα πρωτόγνωρο έργο άξιο να το δει κανείς .

Ο θόλος: Ο κεντρικός θόλος είναι περίπου 31 μέτρα σε διάμετρο και 43 μέτρα σε ύψος. Το βάρος είναι ισομερώς καταναμημένο σε τέσσερις τεράστιες κολώνες.

Στην Τουρκική Ισλαμική Αρχιτεκτονική ο θόλος συνήθως θεωρείται ως μια αντιπροσώπευση των ουρανών. Το σχήμα (ημισφαίριο) και η τεράστια απόσταση μεταξύ του θόλου και του δαπέδου είναι δύο στοιχεία που κατά κάποιο τρόπο επιβαρύνουν αυτή την άποψη.

Η πέτρα στο κέντρο του θόλου έχει μια ειδική αποστολή. Ονομάζεται «κίλιτ τάσ» που στην ουσία ονομάζεται «πέτρα κλειδώματος». Αυτή είναι μια τεράστια πέτρα προσεκτικά λαξευμένη και τοποθετημένη έτσι ώστε να πιέζει όλες τις μικρότερες πέτρες στα πλάγια με το μέγεθος και το βάρος (κλειδώνοντάς τις κατά κάποιο τρόπο). Σε αυτή την πέτρα υπάρχει ένα χωρίο από το Κοράνι που μιλά για την ενότητα και τις ιδιότητες του Θεού:

Στο όνομα του Αλλάχ του πιο Φιλεύσπλαχου και Ελεήμονα. «Πείτε (Ο Μωάμεθ): Είναι ο Αλλάχ, [ο Οποίος] είναι ο Ένας ο Έχαντ, ο Αλλάχ [ο Οποίος] είναι ο Αιώνιος Επιζητούμενος ο Σάμεντ. Ποτέ δεν γεννήθηκε και ποτέ δεν γεννά, και ούτε υπάρχει κάτι ίσο με Αυτόν, την Ενότητά Του.» Κοράνι 112

Χουνκάρ Μαχφίλι (Η βασιλική στοά)

Ο θόλος